

---

# LA VERGE DE MONTSERRAT PATRONA D'ESPANYA

Autor:

Data de publicació: 14-08-2011

**La projecció de la Maredeu de Montserrat cap a fora de Catalunya l'he trobat documentada ja, a partir dels Trastàmara.**

**El canceller Pero López d'Ayala (1332-1407), hi pot haver algú més pro Trastàmara que qui va portar al futur Enric II de Castella, deixant al seu senyor "Pere el Cruel" quan aquest va fugir a França, sent premiat per Enric II amb terres i títols després de Montiel (ón morí Pere)!. (Estava emparentat amb Ferran el Catòlic, en línia ascendent indirecta) Heus aquí els seus -Cantares a la Virgen-:**

**"Sennora con humildat -e deuoto corazón- prometo a Montserrat -yr facer mi oración-"**

La projecció de la Mare de Déu de Montserrat cap a fora de Catalunya es troba documentada ja, a partir dels Trastàmara. " Però López d'Ayala" (1332-1407) -pot haver-hi algú més pro-Trastàmara que ell que va deixar al seu senyor Pere el Cruel quan aquest va fugir a França i després de la batalla de Montiel va ser premiat per Enrique 1er Trastàmara amb terres i títols! (Estava emparentat amb Ferran el Catòlic, en línia ascendent indirecta).

Heus aquí la tornada dels seus -Cantares a la Virgen -:

"Sennora con humildat -e deuoto corazón- prometo a Montserrat -yr facer mi oración-"

Ferran d'Antequera, trobant-se indispost mentre era a Catalunya va decidir tornar a Saragossa, però abans es va fer pujar a la capella de Montserrat en llitera per l'únic camí q hi havia el s.XV un camí de mules molt mal girbat que el va fer emmalaltir encara més i una vegada confessat i combregat va passar-hi la nit, morint a Igualada l'endemà.

Els seus successors (Alfons el magnànim, Joan sense fe, els Reis Catòlics) també van professar una gran devoció a la "Moreneta ". Tanmateix, San Ignasi de Loiola es va iniciar a Montserrat (a part de la cova de Manresa), fent-hi els primers exercicis espirituals, amb tots els fundadors-soldats

L'emperador Carles I de les Espanyes i el seu fill Felip I, van morir amb una imatge (i una espelma beneïda) de la Mare de Déu de Montserrat a les mans. Carles I va pagar la reforma del Monestir i Felip I la va acabar ampliant-lo incloent la costosa obra civil de l'esplanada (1562-1587).

Els Borja (senyors de Xàtiva encara que el seu origen fos Osca) i Ferran el Catòlic van dedicar la " Chiesa de Santa Maria in Monserrato " a la Mare de Déu de Montserrat després que Ferran fes construir la Piazza Spagna - que va prendre aquest nom per ser un regal de Ferran -. es podria haver dit: plaça de Catalunya, però per a Roderic de Borja " rei de Catalunya i Spagna, eren la mateixa cosa, fet em va dir en Bilbeny quan el vaig conèixer el 1992, però que no s'ha pogut demostrar fins al cap de vint anys llegint el text del meu primer llibre amb les cinc edicions de la carta de Colom en italià en vers, on Giuliano Dati ho deixa palès ja que fa a Ferran re di Spagna, re di Castella, re di Leone e signore d'Aragona, per tant s'exclouen entre sí i l'únic que queda és Catalunya.

Als s.XV i s.XVI a tota Europa, Hispania excloïa Castella, Lleó i Aragó.

Imaginem a Ferran erigint una plaça dedicada a Spagna i a, Roderic de Borja (Alexandre VI) ampliant la basílica a la Mare de Déu - que per a ell representava a Spagna,: la Moreneta, és a dir, per a ell la patrona di Spagna al segle XV era la Mare de Déu de Montserrat. Cal entendre que Spagna com a potència, en aquell moment (basant-se únicament en les conquestes d'Itàlia) era l'antic imperi català. A en Ferran a Roma se'l considerava doncs Re di Spagna- quan de

---

fet era rei de la Corona d'Aragó.

Una prova palesa Alexandre VI Borja va iniciar la remodelació de la Basílica de Santa Maria di Monserrato, a Roma, a la via di Monserrato (abans Viale Ospedale). Que ha quedat palès que no la va dedicar ni a la Mare de Déu del Pilar, ni a la " Maredeueta dels Desamparats ", sinó a la Moreneta, que per a ell representava a Hispania. Es va acabar el s.XVI, i des de 1881 hi descansen les restes del dos Papes Borja, amagades en una caixa de plom als soterranis del Vaticà durant 400 anys.

FOTOGiuliani DATI.jpg

Carta de Colom en italià en vers de Giuliano Dati

A les cinc edicions de la carta de Colom en italià en vers, Ferran és anomenat per Giuliano Dati: "Rei d'Hispania, de Castella i de Lleó, Senyor d'Aragó" Aquesta definició, exclou de manera implícita Castella, Lleó i Aragó del concepte d'"Hispania", Aquesta exclusió demostra que, en aquell moment, "Hispania" no s'identificava directament amb cap dels regnes esmentats de forma específica i situen Catalunya com a part central d'aquesta idea d'"Hispania", és a dir aquest terme es reserva a un territori específic com Catalunya, València, Mallorca, tot i que aquesta qüestió continua sent objecte de debat entre els historiadors anti-catalans

En el cas de Ferran i Isabel, no parla de la unió dinàstica entre Castella i Aragó, sinó que Ferran té a Isabel sota el seu comandament i que ella li ha aportat al casament quantitat de regnes, tot el contrari del motto "Tanto monta monta tanto Isabel como Fernando"

FOTODE1.jpg

Imatge de Nostra senyora de Montserrat a Roma - Pàg.135

La gran i miraculosa imatge de la nostra estimada Mare de Déu del Mont Serrat la tenim entre les primeres i principals imatges de la mare de Déu mai descrites. En aquest cas parlem d'una imatge que és feta a semblança de la de Montserrat i que la nació hispànica a la seva església diàriament visita. Aquesta església va ser construïda pel hispans mentre altres regnes i dominis s'anaven incorporant al regne de Castella.

FOTODE2.jpg

Dom Berg Serrat - Pàg.369

Quan el papa Pau III va permetre a Sant Ignasi de Loiola i als seus primers deixebles que difonguessin la seva fe i habilitats a través de prediques i vestits amb el seu vestit coral i el seu Barret de quatre puntes al cap ,en aquesta església.

La frase "Aquesta església, construïda pels hispans, es va erigir en un context històric en què altres regnes i dominis s'anaven incorporant progressivament al regne de Castella" només es pot entendre amb el sentit que "hispans" es refereix a aquells fora del Regne de Castella, excloent del context als altres regnes i dominis que s'incorporen a Castella. Aquesta interpretació implica que "hispans" designa aquí persones de regions o regnes que no formaven part de Castella i que es defineixen com Hispania, és a dir Catalunya, Aragó i la resta de territoris catalans.

En aquest sentit, el terme "hispans" només es pot interpretar com referint-se a individus de la Corona Catalana, no aragonesa que no tenia res a veure amb Montserrat, és a dir els catalans, i els altres territoris ibèrics que van mantenir les seves identitats diferenciades i que formaven part del que defineix com Hispania excloent-hi a Castella. La construcció de l'església a Roma per part d'aquests "hispans" incloent a Sant Ignasi de Loiola reflectiria així la identitat col·lectiva d'aquests territoris no castellans, que no estaven integrats políticament al Regne de Castella.

Bé, del que s'ha dit podem inferir que la patrona de les Espanyes "De facto" durant uns quants segles, va ser la " Moreneta ", sent "la Pilarica ", com patrona de l'Espanya Borbònica, un invent del segle XVIII (tot i que actualment és la Immaculada, també "patrona de l'arma d'infanteria") data establerta per Felip V el 1739, el "dia de la raza " un invent del s.XX. i el de "Virgen del Pilar Patrona de La guardia Civil", un invent del 1913.

D'altra banda.. degut al concili de Trento, al dia 4 d'octubre de 1582 -la nit més llarga de la història, en la que va morir Santa Teresa- li va seguir el dia 15 del calendari gregorià, per tant el dia que Colom va arribar a Guanahaní, el 12 d'octubre del calendari julià, de fet va ser el dia 23 del nostre calendari, curiosament el dia del meu aniversari, i un dia

De fet, els catalans podríem celebrar el descobriment el dia 9 del calendari julià, quan Colom va veure "llums de terra" tres nits abans de desembarcar, motiu pel que no va voler pagar a Rodrigo de Terrazas (de Terrassa?- segons l'anomena Lope de Vega no "de Triana"..) el premi al primer home que veié terra, aquesta illa estaria a una latitud molt per sota de la Gomera, per tant pel tractat d'Alcaçoves seria de Portugal, Colom va haver de prosseguir fins trobar Guanahaní que sí que estava per sobre de la Gomera (latitud directament demostrable ja que equival l'altura de la polar observada amb el quadrant-astrolabi)

Però pot-ser no fos una casualitat: hi ha un fet molt versemblantment possible i és que Colom aprofités la data del 12 d'octubre (la nit de la detenció dels templers) com a data oficial del descobriment d'Amèrica, per així recordar la detenció i crema de Jacques de Molay i els caps dels templers davant de la catedral de Saint Denis -en Colom portava la creu del Temple pintada a les seves veles..

## HISPANIARUM ET INDIARUM PATRONA

### FOTO-Hispaniarum.jpg

L'any 197 aC., durant la República Romana, la Península Ibèrica va ser dividida pels romans en dues províncies: Hispania Citerior (Hispania Citerior o Propera) i Hispania Ulterior (Hispania Ulterior o Llunyana). Aquesta divisió es va fer després de la Segona Guerra Púnica (218-201 aC), quan Roma va consolidar el seu control sobre la península. Anys més tard, a la Geographia de Ptolomeu del 150dC., apareix dividida en tres regions: la Hispania Tarraconensis (que incloïa la major part de la península), la Hispania Lusitania (que comprenia aproximadament el que avui és l'Algarves) i la Hispania Bètica (que cobria una mica més del territori de l'actual Província de Sevilla) . El nom genèric per a tota la península era Hispania, tot i que ja des de les primitives Hispania Citerior i Hispania Ulterior, era d'ús corrent emprar el nom en plural, Hispaniae. A l'Edat Moderna el nom Hispania va esdevenir Espanya, mentre que el terme Hispaniae es va traduir com "Les Espanyes", terme necessari per poder fer referència a la confederació dels múltiples regnes hispànics.

Carles I i els seus successors, van utilitzar el títol de HISPANIARUM REX (Rei de les Espanyes) a les monedes, Carles amb Joana posava REGES. En aquella època, no existia el concepte d'Espanya com a estat unitari en el sentit actual, sinó que es parlava de Les Espanyes en plural. Carles I posava a les monedes HISPANIARUM REX, atès que era rei de Catalunya, de València, de Mallorca, de Castella, de Lleó, d'Aragó, de Sicília, de Nàpols, de Sardenya, de Flandes etc., una confederació de regnes, que eren només una part de l'entitat geogràfica "Europa". El que és important, és que ni ell ni cap dels seus successors, no van encunyar mai monedes amb el títol HISPANIA REX, ja que no tenia sentit dir-se rei d'uns regnes dispersos que no existien com "Regne únic". Tanmateix, de vegades hi afegien, a part, INDIARUM REX, pels virregnats de les Índies i del Pacífic que evidentment tampoc constituïen cap entitat geogràfica. Cal remarcar que a les monedes amb una orla de l'estil "PHILIPVS HISPANIA.R ET NOVI ORBIS OCCIDVI REX" s'ha de traduir el "HISPANIA.R" com abreviatura de "HISPANIARUM".

En preparació per a la gran expedició a Tunísia, es va encunyar un escut d'or, inicialment fabricat a Barcelona. A més a més, es va produir una quantitat significativa de monedes de plata i velló (una aliatge de coure i plata), destinades principalment a pagar els soldats. Aquestes monedes duïen la inscripció llatina: "Carolus Quintus Imperator – Hispaniarum et Utriusque Siciliae Rex" (Carles V, Emperador – Rei de les Espanyes i de les Dues Sicilies). Les monedes de plata, concretament les d'un ral i mig ral, presentaven a l'anvers el motiu de les dues columnes sobre ones amb el lema PLUS ULTRA (origen del símbol del Dòlar basat en el Ral de vuit moneda base dels rebels americans). El lema era contrari a l'antic NON PLUS ULTRA que deia que no hi havia res més enllà de les Columnes d'Hèrcules i que va deixar de tenir sentit quan Colom va trobar el Nou Món després de traspasar l'estret de Gibraltar, fet descrit a l'original de la seva primera carta a Ferran. El lema PLUS ULTRA era exclusiu dels regnes mediterranis per als quals, després de Colom va passar a tenir sentit, delatant l'expansió catalana més enllà de l'estret de Gibraltar, sense cap mena de significat per Castella, La prova de que el columnari era un símbol català és que Felip V va eliminar les columnes del seu escut i no van tornar a aparèixer fins el regnat de Josep Bonaparte, A part d'aquesta anècdota, l'Enric Guillot va trobar uns quants mapes amb columnaris esborrats pels censors, i el motiu només podia ser el fet que no guardaven cap relació amb "Castella".

Al segle XVIII, Felip V, va convertir "de facto" a nivell polític, "Les Espanyes" que li havien quedat, en una sola "España-Estat", quan després de la seva "pseudo-victòria" en la Guerra de Successió (1701-1714), va promulgar els Decrets de Nova Planta (entre 1707 i 1716), amb els que va abolir les institucions i els furs dels regnes de: Catalunya, València,

Aragó i Mallorca, centralitzant el poder i suprimint les seves corts territorials, en una paraula, va crear per "dret de conquesta", expressió d'en Fèlix Cucurull, una "España" borbònica, com a "ens polític". De fet, el dia 2-julià/13-gregorià, de juliol de 1713, ja havia signat amb el títol de "Rey de España" el text original del Tractat d'Utrecht, en anglès, castellà i altres llengües, on cedeix territoris als qui ens van trair: a l'Arxiduc Carles "totes les Espanyes europees" i, a la Reina Anne: Gibraltar, Menorca, Saint Kitts & Nevis, Antigua, Montserrat, la Guaiana i "El Asiento de Negros" (com podia ser guanyador si regalava territoris). Posteriorment Ferran VII, el 23 de setembre de 1817, també va signar com "Rey de España y de las Indias" el "Tratado entre los reyes de España y de la Gran Bretaña para la abolición del tráfico de negros".

Hi ha documents oficials signats inclús per reis Habsburg, que reconeixen un "Rey de España" com signatari, amb dates molt anteriors a l'1 de gener del 1873, en que Amadeu I de Saboya rep el tractament de "Rey de España". D'aquests documents, en els anteriors als decrets de nova planta, signa el rei d'una entitat geogràfica, però en els posteriors signa el rei d'un "ens polític", ja que com hem dit, Felip V va crear "de facto" un "Regne d'Espanya únic" a nivell polític, encara que molts reis seguissin emprant la llarga llista de títols reials, comtals, etc... alguns d'ells inexistents o als que hi tenien un dret discutible.

Resumint, hem demostrat que en els segles XV i XVI a Europa el terme HISPANIA feia referència només als territoris catalans, i que el lema PLUS ULTRA, a les monedes amb el columnari, només tenia sentit a les encunyades a les Índies o als territoris d'influència catalana, que eren els que havien de traspasar l'estret de Gibraltar per sortir a l'Atlàntic. Tanmateix, la introducció del terme HISPANIARUM i, la gran devoció dels Habsburg per la Mare de Déu de Montserrat, amb la subsegüent ampliació dels territoris sota el seu control, va fer que, durant segles, fos considerada "de facto" la Patrona de les Espanyes. Aquesta devoció va fer que es construïssin monestirs, basíliques i capelles, dedicades a ella en tots els regnes que, abans de Felip V, rebien el nom de "Les Espanyes" és a dir: Catalunya, València, Mallorca, Castella, Lleó, Aragó, Sicília, Nàpols, Sardenya, Flandes etc.. o de "Les Amèriques" que incloïen tots els virregnats d'Amèrica i del Pacífic. La seva influència espiritual i simbòlica es va estendre per tots aquests territoris, reflectint la importància de la Mare de Déu de Montserrat, i de la mateixa Muntanya de Montserrat, com a punt de referència religiós i cultural.

Festa del Pilar el 12 d'octubre des de 1640

Qualsevol document que estigui datat o faci referència a una data anterior a 1640 (Saragossa) o 1739 (a tota l'Espanya Borbònica), dient que Colom va arribar a Amèrica el 12 d'octubre "festivitat de la Mare de Déu del Pilar", no té rigor històric.

Es desconeixia la història primitiva del Pilar (hi ha molts documents apòcrifs) fins que en el s.XIX, el polímat "arenyenc" Pare Fidel Fita (jesuïta - arxiver - director de la "Biblioteca Nacional" i "President de la Real Academia de la Historia"), va treure a la llum uns papers de Vallvidrera datats el 26 de juny de 1987 del testament de Moció, fill de Fruya que esmenten a la Mare de Déu del Pilar, però a part d'això està molt ben documentat que la imatge actual de la Mare de Déu és del s.XV (1453).

Durant les últimes dècades de la dominació visigòtica, la seu episcopal de Saragossa va tenir un gran esplendor amb el seu bisbe Sant Brauli de Saragossa, tot i que, d'acord amb Daniel Lasagabaster, hi ha un fet estrany perquè Sant Brauli (mort el 651) té uns textos, en els quals fa un recompte de totes les devocions de la seva diòcesi a petició de Sant Isidor de Sevilla que les va incloure dins de les Etymologiae, és a dir que ha quedat ben escrit, però no hi va incloure cap referència sobre la Mare de Déu del Pilar, ni sobre l'existència de l'edicle, ni sobre la tradició pilarista.

Fins al 13 d'octubre de 1640 (guerra dels segadors) no va aparèixer el "vot" de guardar memòria per l'aparició de la Mare de Déu el 12 d'octubre en la curació del "cojo de Calanda", i no va ser fins al 27 de Maig de 1642 que es va nomenar a la Mare de Déu del Pilar patrona de Saragossa. El 1675 Climent X va ordenar que el 12 d'octubre es fes una processó general. Roma va concedir -a petició de Felip V- la "pregària" a la Mare de Déu del Pilar el 1723. Però va caldre esperar fins al 1739 perquè Climent XII declarés oficialment el 12 d'octubre "festa pròpia del santuari" (Felip V va morir dement als 63 anys -el 1746-, després de tornar al poder el 1724, al morir el seu fill Lluís I, que només va regnar set mesos).

Així com els Trastàmara i els Austries, durant quatre segles havien tingut una gran devoció a la "Moreneta", (a ella està dedicada també la capella del palau imperial de Viena), Felip V, que per raons òbvies, no compartia amb ells la idea de tenir la mateixa patrona que els catalans, no va parar fins a aconseguir que Roma enaltís a la "Pilarica" - que en aquell temps tenia tan sols un petit temple a Saragossa - a la categoria de patrona de les Espanyes, no escatimant

---

despeses i ostentació els seus successors en la construcció de la Basílica del Pilar actual que es va inaugurar regnant Alfons XIII, el 5 de gener de 1916. La disbauxa que va causar Felip V és històrica (vegeu l'Enciclopèdia Espasa), però Carlos III, més sensat, va voler corregir aquesta aberració i ho va deixar en taules, posant com a Patrona de l'Espanya Borbònica, a la Immaculada Concepció.. (una altra advocació - ja que Mare de Déu només n'hi ha una), ja s'encarregarien els Borbons posteriors de treure protagonisme a la Moreneta en la seva Basílica de viale Montserrat de Roma, intentant convertir-la en la Basílica de Santiago de los españoles (en traslladar-hi el temple de Santiago de la plaça Navona per ruïna simulada) encara que no aconseguissin canviar el nom en el cor dels italians.

L'edifici actual es va acabar al segle XVI amb el nom de Chiesa de Santa Maria in Monserrato - Església de Santa Maria de Montserrat -, al carrer de l'Ospedale, que va acabar agafant el seu nom (el que té avui dia, Viale Monserrato). Va ser construïda en honor a la Mare de Déu que es venera al Monestir de Montserrat, a Catalunya. Era una institució centre d'acollida per als pelegrins catalans, especialment aquells pobres o malalts, i per representants de diversa procedència i rang social que provenien de Catalunya, València, Balears i Aragó, és a dir acollia principalment els pelegrins que provenien de la Corona Catalano-Aragonesa.

Anacronismes de "Colón i la Virgen del Pilar"

#### FOTO MONUMENT COLOM

Després de la construcció del monument a Colom de Barcelona, a Madrid van fer el seu a la coneguda Plaza de Colón. A una de les cares de la base, on roman encara avui dia, hi ha la Mare de Déu del Pilar com a protectora de l'expedició amb els noms dels que suposadament anaven amb Colom. Sota la imatge s'hi pot llegir "La virgen del Pilar protegiendo las naves de Colón bajo su manto a descubrir el Nuevo Mundo - Fal·làcia històrica, atès que la devoció al prec del Pilar va començar el 12 d'octubre de 1640 amb el miracle del cojo de Calanda i està perfectament documentat que Colom es va encomanar a la Mare de Déu de la Cinta de Huelva (Diari de Colom - Bartomeu Casaus). Aquest anacronisme està complementat amb una repetició de la frase lapidària per part d'un historiador mal informat a es.wikipedia, "...La Virgen del Pilar protegiendo la empresa colombina. Relieve del monumento a Colón de Madrid (A. Mérida, 1885).!!!.."(https://es.wikipedia.org/w/index.php?title=Virgen\_del\_Pilar&oldid=28100899).Tot els fets esmentats deixen palès que la festa del Pilar es va forçar al 12 d'octubre per a descatalanitzar el descobriment, les dates de la cronologia abans referida posen en evidència la tergiversació imposada per historiadors sense escrúpols. Aquesta és la història que ens volen fer creure.

San Giacomo degli Spagnoli - Magatzem - Església del Sagrat Cor

#### FOTO PLAÇA NAVONA

Hi havia una altra institució separada, fundada al seu torn al final de l'Edat Mitjana per Alfonso de Paradinas (+1485, nomenat el 1469 bisbe de Ciudad Rodrigo), l'Església de Santiago i Sant Ildefons dels castellans situada a la Plaça Navona, que acollia principalment els pelegrins que provenien del Regne de Castella. Per raó dels seus orígens i activitats, tots dos centres havien establert relacions amb les institucions dels seus dos regnes, adquirint d'aquesta manera, cada vegada amb més intensitat, el caràcter d'esglésies "nacionals "

L'església i les seves dependències van ser durant molt temps ricament mantingudes pel llegat dels castellans a Roma, i les seves finestres sobre Piazza Navona constituïen una mena d'escenari prosceini per als espectacles aquàtics que se celebraven a la plaça. Però, al no garantir-li cap tipus de manteniment, al·legant que amenaçava ruïna (falsa excusa ja que aquest edifici és actualment l'Església de Santa Maria del Sagrat Cor), el 1818 l'església va ser abandonada pel Govern en favor de Santa Maria di Monserrato, a la que també es van transferir alguns dels altars i monuments funeraris que hi havia originalment a San Giacomo de la Piazza Navona. Va ser des-consagrada (emprada com a magatzem municipal) i venuda més tard, el 1878, als missioners francesos del Sagrat Cor.

"Sembla impossible que la noble nació espanyola hagi venut un monument tan insigne, un veritable tresor de la història i de l'art. Ara la té la congregació francesa de Nostra Signora del Sacro Cuore."

Aquesta és la frase de Mariano Armellini el 1870 quan va veure l'església de San Giacomo degli Spagnoli, deixada per amenaça de ruïna i llogada com a magatzem al municipi de Roma, amenaça feta servir com a pretext per al seu trasllat fusionant-la amb Santa Maria di Monserrato i robar-li així a aquesta basílica la tradició catalana, fins al punt que avui Santa Maria di Monserrato és seu cardenalícia del cardenal de Sevilla!!!!.

---

Durant aquests anys (finals del segle XIX), després de ser abandonada pels castellans, perquè, com s'ha dit abans amenaçava ruïna, Lleó XIII va ordenar una reestructuració radical de l'església a l'arquitecte Luca Carimini, que, entre altres coses, va canviar (amb un estil molt auster) la façana principal de la Piazza Navona, mantenint "tot" l'edifici original amb l'absis i el creuer, al costat oposat de la Piazza Navona. L'església va ser consagrada de nou, confiada a la Congregació dels Missioners del Sagrat Cor de Jesús amb el nom de Nostra Signora del Sacro Cuore.

El 1931, l'obertura del Corso del Rinascimento va fer perdre a l'edifici original del segle XVI l'absis i el creuer, però, en compensació, el 1965 Pau VI la va fer diaconat cardenalí. Tot i que el 1878 "les autoritats espanyoles" van dir que amenaçava ruïna (quan de fet va ser un pretext per anorrear Santa Maria in Monserrato, en fer la fusió), avui en dia encara es pot admirar tota l'estructura de l'església original del segle XVI (exceptuant l'absis i el creuer fets enderrocar el 1931), amb la segona capella a l'esquerra de l'altar dedicada a Santiago, obra de Sangallo; el cor de marbre policromat situat a la tercera capella de la dreta, obra de Torrigiano; i el fons de marbre de serliana darrere de l'altar, obra de Pietro i Domenico Rosse.

Descatalanització de la Chiesa de Santa Maria in Monserrato

## FOTO BASILICA MONSERRATO

Després de la clausura de l'església de Santiago de la plaça Navona el 1798, amb el pretext que s'estava ensorrant (falsa excusa com s'ha comentat abans, atès que l'edifici és actualment l'Església de Santa Maria del Sagrat Cor), el Papa Pius VII va aprovar la seva unió canònica amb la de Montserrat, el 1807. Posteriorment, decretada la definitiva cloenda de la de San Giacomo el 1817 i la seva venda el 1878, es va mantenir com a única església nacional espanyola, la de Montserrat, tergiversant, l'Espanya Borbònica, el nom oficial que va passar a ser Església Nacional Espanyola de Santiago i Montserrat, ja que se li havia afegit el 1807, com s'ha dit, la titularitat de Santiago, però a Itàlia per al poble italià sempre serà: Chiesa de Santa Maria in Monserrato de gli Spagnoli.

Moltes de les obres del segle XV de "San Giacomo degli Spagnoli" de la Piazza Navona també van ser traslladades a l'Església Santa Maria de Monserrato del Viale Monserrato quan se li va canviar el nom a "San Giacomo degli Spagnoli" l'any 1807, en l'esmentat moment d'unir les dues esglésies. D'altra banda, els dos Papes Borja En ella estan enterrats a l'Església de Santa Maria de Monserrato, fou utilitzada des de l'època medieval, per allotjar a Roma pelegrins catalans, fins i tot indigents. . Les seves victòries, el fet de ser valencians—senyors de Xàtiva—i el seu suport a Ferran el Catòlic els van crear molts enemics, que a la seva mort es van acarnissar amb ells, arribant a l'extrem de tapiar les seves habitacions i deixar les seves restes guardades en caixes de plom als soterranis del Vaticà durant quatre segles. Són els únics Papes (de Roma) amb alguna excepció per voluntat pròpia, no enterrats al Vaticà. Les habitacions van romandre tapiades durant aquests quatre segles, i un cop restaurades, s'obren al públic el 27 d'abril de 2006, el dia de la Moreneta, no el dia de Sant Jaume. És a dir, el Vaticà ho fa coneixent la relació Borja-Montserrat-Patrona de les Espanyes, però la premsa espanyola no ho explicita, com si fos una data escollida a l'atzar. Si es considerés que els Borja estan enterrats al "Temple de Santiago", s'hauria fet el 25 de juliol.

Rehabilitació de les cambres dels Borja

Les habitacions dels Borja van romandre tapiades durant quatre segles, un cop restaurades, s'obren al públic el 27 d'abril de 2006, el dia de la Moreneta, no el dia de Sant Jaume - és a dir el Vaticà ho fa coneixent la relació Borja-Montserrat - Patrona de les Espanyes, però la premsa espanyola no ho explicita, com si fos una data escollida a l'atzar. Si es considerés als Borja estan enterrats al "Temple de Santiago" en comptes del dia de "La Moreneta", s'hauria fet el 25 de juliol dia de Sant Jaume.

Als Borja a Roma se'ls tenia per catalans (sota el seu mandat al Vaticà es parlava català: " oh Dio la chiesa in mani dei catalani ").Catalunya els deu molt (el 1492 Amèrica era per Portugal, si no hagués estat per les " Intercaetera " d'Alexandre VI que van donar pas a la divisió del món amb la línia de Tordesillas). Ja va sent hora que es rehabiliti la seva memòria, Papes amb fills naturals o que donessin càrrecs als seus nebots, n'hi ha hagut a cabassos, i no crec que César i Roderic tinguessin necessitat d'anar al llit amb Lucrecia, tenint a totes les dames d'Itàlia a la seva disposició. Morts " inesperades ", n'hi ha hagut sempre (Príncep de Viana...), fins i tot al s.XX (Juan Pau I). Les seves victòries, el seu suport a Ferran i el fet de ser catalans (no italians), els van crear molts enemics, que a la seva mort es van acarnissar amb ells, arribant a l'extrem ja esmentat de tapiar les seves habitacions i deixar les seves restes a un racó dels soterranis del Vaticà, durant quatre segles, fins que se'ls va portar a la Chiesa de Santa Maria in Monserrato. Són

---

els Papes (de Roma) més emblemàtics no enterrats al Vaticà, i ha hagut Papes pitjors que si hi que són.

Explicació oficial a internet, amagant l'origen català

"L'Església Nacional Espanyola de Santiago i Montserrat " té el seu origen en la fusió de dues institucions, Santiago dels catalans i Santa Maria de Montserrat, fundades a Roma a la fi de l'Edat Mitjana com centres d'acollida de pelegrins catalans. Pel seu origen i activitat els dos centres aviat van adquirir el caràcter d'esglésies nacionals. Disposada el 1817 la clausura de l'església de Sant Jaume per amenaça de ruïna (pretesa.. ja que, com s'ha dit encara està d'empeus al cap de 200 anys) es va ordenar la seva venda el 1878, romanent com única església espanyola la de Santa Maria de Montserrat, a la qual s'hi va unir el 1822 l'altra titularitat. Avui per a la Casa Reial Espanyola, Santa Maria in Monserrato degli Spagnoli ha passat a ser la "Iglesia Nacional de Espanya en Roma " amb el títol "Iglesia Nacional Española de Santiago i Montserrat ", amb l'excusa ja explicada del traslladat de Santiago la Basílica de Nostra Signora in Monserrato, al viale Monserrato el segle XIX. Quina ignomínia !, Però per més que alguns pretenguin el contrari, seguirà sent sempre la Basílica de la Mare de Déu de Montserrat !.

Per cert, el destí és imprevisible, després del mal que va fer Felip V a Catalunya, un descendent seu Alfons XIII, el que havia inaugurat la fastuosa Basílica del Pilar foragitant definitivament a la Moreneta com patrona de les Espanyes -, va haver de passar 53 anys enterrat sota l'advocació de la patrona de Catalunya, en aquesta Basílica (amb el seu nom real que ningú ha pogut canviar a Itàlia). Quan es van exhumar les seves restes el 1994 per portar-les a Madrid, la premsa espanyola va saber silenciar el lloc on havia estat enterrat.